

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 452/2011-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti N., a. s., B., zastúpenej advokátom JUDr. E. M., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 NcC 14/2011 z 12. mája 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti N., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2011 doručená sťažnosť (doplnená podaním z 11. októbra 2011) spoločnosti N., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1

a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 NcC 14/2011-57 z 12. mája 2011.

2. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla:

«Dňa 21. 01. 2011 podal J. U... (ďalej len „Žalobca“)... proti Sťažovateľovi na Okresnom súde Michalovce žalobu o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru Žalobcu u Sťažovateľa, sp. zn. 21 C 12/2011.

Žalobca odôvodnil podanie žaloby na Okresný súd Michalovce tým, že podľa jeho názoru prevádzka Sťažovateľa v S., okres M., je organizačnou zložkou Sťažovateľa a teda mal za to, že miestna príslušnosť tohto súdu je daná podľa § 87 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Sťažovateľ... vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Michalovce na konanie a rozhodnutie v tejto veci... vo vyjadrení, zo dňa 22. 03. 2011... V tomto podaní Sťažovateľ podrobne odôvodnil svoju námietku miestnej nepríslušnosti tým, že Sťažovateľ nemá zriadené žiadne organizačné zložky a miestnu príslušnosť súdu nie je možné určiť podľa žiadneho z ustanovení § 87 a § 88 Občianskeho súdneho poriadku a je ju potrebné určiť podľa § 84 a § 85 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Miestne príslušným súdom na konanie je všeobecný súd Sťažovateľa, ktorým je Okresný súd Bratislava II v Bratislave.

Okresný súd Michalovce doručil dňa 08. 04. 2011 právnenému zástupcovi Sťažovateľa oznámenie o postúpení veci, zo dňa 31. 03. 2011, v ktorom uviedol, že vec postupuje Okresnému súdu Bratislava II ako súdu miestne príslušnému na ďalšie konanie, z dôvodu, že miestnu príslušnosť namietal žalovaný (pozn.: Sťažovateľ).

Žalobca... podal na Okresný súd Michalovce dňa 07. 04. 2011 námietku proti postúpeniu veci na Okresný súd Bratislava II, podľa § 105 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľ sa k uvedenej námietke podrobne vyjadril... 15. 04. 2011.

Okresný súd Michalovce následne v rozpore s § 105 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku bez rozhodnutia a bez upovedomenia účastníkov postúpil spis na Krajský súd v Košiciach za účelom rozhodnutia o námietke Žalobcu proti upovedomeniu o postúpení veci na Okresný súd Bratislava II...

Krajský súd v Košiciach, hoci nebol príslušný na rozhodnutie v spore o miestnu príslušnosť, vydal dňa 12. 05. 2011 uznesenie, č. k. 2 NcC 14/2011-57, ktorým rozhodol, že

na konanie je príslušný Okresný súd Michalovce. Toto rozhodnutie bolo vydané nepríslušným súdom a je zjavne vecne nesprávne.

Následne Okresný súd Michalovce zaslal spis na základe podania Sťažovateľa, zo dňa 14. 06. 2011, na Okresný súd Bratislava II, kde bol zaevidovaný pod sp. zn. 11 C 143/2011. Okresný súd Bratislava II postúpil spis Krajskému súdu v Bratislave, kde je v čase podania tejto sťažnosti vedený pod sp. zn. 4 NcC 38/2011.»

3. *Sťažovateľka ďalej uviedla, že „Táto sťažnosť smeruje v prvom rade proti nesprávne opatreniu Okresného súdu Michalovce, ktorý v presne neidentifikovanom čase medzi 08. 04. 2011 a 12. 05. 2011 postúpil spis, sp. zn. 21 C 12/2011, na Krajský súd v Košiciach, za účelom rozhodnutia o námietke Žalobcu, podanej podľa § 105 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, proti upovedomeniu o postúpení veci na Okresný súd Bratislava II... smeruje aj voči nesprávne postupu Krajského súdu v Košiciach, ktorému bola vec postúpená za účelom rozhodnutia o miestnej príslušnosti v dôsledku nesprávneho opatrenia Okresného súdu Michalovce... a proti nesprávne uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, č. k. 2 NcC 14/2011-57, zo dňa 12. 05. 2011... ktorým Krajský súd v Košiciach, bez toho, aby bol príslušný rozhodovať v spore o miestnu príslušnosť v danom konaní, rozhodol o tom, že miestne príslušným na konanie bude Okresný súd Michalovce.“.*

4. *Podľa názoru sťažovateľky „Nesprávnym opatrením Okresného súdu Michalovce... a nesprávnym postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach... bol Sťažovateľ ukrátený na... základných právach a slobodách garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.“. Konkrétne uviedla porušenie základných práv upravených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy.*

5. *Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol nálezom, ktorým „- vysloví, že opatrením Okresného súdu Michalovce... a postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach... bolo porušené základné právo Sťažovateľa na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a základné právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy... zruší uznesenie Krajského súdu v Košiciach, č. k. 2 NcC 14/2011-57, zo dňa 12. 05. 2011 a vráti vec Okresnému súdu Bratislava II za účelom postúpenia veci*

Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o námietke Žalobcu podľa § 105 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku“.

Súčasne navrhla, aby ústavný súd dočasným opatrením odložil vykonateľnosť namietaného uznesenia krajského súdu, uložil menovaným všeobecným súdom dočasne sa zdržať výkonu tohto uznesenia a uložil „*tretím osobám*“, aby sa dočasne zdržali ďalšieho konania na podklade napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Požiadala tiež o náhradu trov konania „*vo výške 314,18 Eur*“.

6. V rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd dopytom na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „*okresný súd*“) zistil, že Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 4 NcC 38/2011 zo 14. septembra 2011 rozhodol o námietke sťažovateľky zo 14. júna 2011 vo veci príslušnosti a jej žiadosti o „*vykonanie nápravy v uvedenom procesnom postupe*“ tak, že určil, že „*miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 11 C 143/2011 je Okresný súd Bratislava II*“.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „*zákon o ústavnom súde*“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

11. Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 1 NcC 14/2011 z 12. mája 2011.

12. Ústavný súd pripomína, že podľa ústavy je systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z toho vyplýva, že ústavný súd zásadne nemá právomoc rozhodovať o návrhoch, o ktorých je oprávnený podľa platných právnych predpisov rozhodovať iný (všeobecný) súd.

13. Obsahom základného práva na súdnu ochranu je predovšetkým poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. Zmyslom tohto základného práva je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu konať vo veci. K problematike práva na spravodlivý proces je potrebné uviesť, že okrem prístupu k súdu sa čl. 46 ods. 1 ústavy priznáva aj určitá kvalita súdneho konania, inak povedané, spravodlivý proces.

14. Ústavný súd zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takehoto výkladu a uplatňovania s ústavou, respektíve s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré predchádzalo ich vydaniu, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).

15. Ústavný súd považuje v okolnostiach danej veci za potrebné zvýrazniť, že konaním a rozhodovaním všeobecných súdov je (ústavný súd) oprávnený zaoberať sa len vtedy, ak sa nimi namieta porušenie takých základných práv alebo slobôd, ktorým nebola poskytnutá účinná ochrana. Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd občana je okrem iného opravný prostriedok (chápaný nielen formálne, ale tiež materiálne, pozn.), ktorý má fyzická alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k tomu základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých namieta a ktorý mu umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 36/96). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd v rámci materiálnej ochrany ústavnosti je tiež situácia, ak nosné dôvody namietanej procesnoprávnej neústavnosti sú v časovom slede po prijatí prípadne neústavného súdneho rozhodnutia následne procesnoprávne konvalidované, čo v okolnostiach danej veci znamenalo, že vo veci nebude ako miestne príslušný rozhodovať Okresný súd Michalovce (ktorého miestnu príslušnosť a v tomto ohľade aj neústavnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu namietala sťažovateľka),

ale ďalej bude rozhodovať okresný súd. Práve dosiahnutie tohto stavu vyplývalo z ratia decidendi podanej sťažnosti.

16. Vychádzajúc zo zistenia uvedeného v bode 6 ústavný súd konštatuje, že sťažovateľkou tvrdený „nesprávny postup“ krajského súdu a naň nadväzujúce „nesprávne uznesenie“ o miestnej príslušnosti (pozri body 2 a 3) bol v priebehu následného konania (procesného postupu) napravený/konvalidovaný rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave, ktorý určil, že miestne príslušným na konanie v posudzovanej veci je Okresný súd Bratislava II (pozri bod 6). Týmto – v poradí posudzujúcich miestnu príslušnosť v danej veci – ostatným rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave, ktoré nadobudlo právnu moc, sťažovateľka materiálne dosiahla to, o čo sa snažila podaním ústavnej sťažnosti, t. j. určenia miestnej príslušnosti v spore, ktorého je účastníčkou, Okresnému súdu Bratislava II (bod 5). Keďže v danom prípade (po rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave) už nemohlo dochádzať, resp. nedochádzalo k namietanému materiálnemu porušovaniu označených práv sťažovateľky a tiež z dôvodu, že procesné, resp. vecné chyby spôsobené postupom a namietaným rozhodnutím krajského súdu boli reparované uznesením Krajského súdu v Bratislave, ústavný súd nepovažoval za dôvodné a najmä za účelné zaoberať sa posudzovaním namietaného procesného postupu a rozhodovania krajského súdu (a ani Okresného súdu Michalovce). Ústavný súd poznamenáva, že podanie sťažovateľky z 11. októbra 2011 označené ako „Oznámenie sťažovateľa“ považuje za súčasť jej argumentácie doplňujúcu odôvodnenie jej sťažnosti z 10. augusta 2011.

17. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky ako celok tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. novembra 2011